

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ХНАУ ім. В.В. Докучаєва
« 24 » червня 2021 р. № 323

ПОЛОЖЕННЯ
про практичне навчання здобувачів вищої освіти
Харківського національного аграрного університету
ім. В.В.Докучаєва

1. Мета і завдання практичного навчання

Метою практичного навчання здобувачів усіх рівнів вищої освіти університету є узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, одержання професійних навичок і умінь, що формують фахівців з вищою аграрною освітою відповідно до освітнього рівня та сприяють поліпшенню якості підготовки фахівців. Завданням практичного навчання є:

1) підготовка фахівців, які будуть спроможні вирішувати виробничі завдання в сучасних ринкових умовах і володіти прийомами і методами, що є складовими новітніх технологій;

2) набуття навичок:

- прийняття самостійних рішень, виходячи із конкретної виробничої ситуації;
- впровадження у виробництво прогресивних технологій, досягнень передового досвіду та результатів наукових досліджень;
- співпраці з трудовим колективом;
- відповідної робітничої професії.

Практичне навчання здобувачів передбачає безперервність і послідовність його проведення, сприяння закріпленню відповідних компетентностей у майбутніх молодших бакалаврів, бакалаврів, магістрів, докторів філософії.

2. Складові практичного навчання

Практичне навчання складається із лабораторних та практичних занять, тренінгів навчальних, технологічних і виробничих практик:

- *лабораторне заняття* - форма заняття, при якому здобувачі під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи дослідження з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набувають практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до умов освітнього процесу (лабораторні макети, муляжі, зразки рослин, комах, шкідників, устаткування, тощо). В окремих випадках лабораторні заняття можуть проводитись в умовах реального

професійного середовища на дослідних полях, полігонах, дендрологічному парку, вегетаційному будиночку, навчальній пасіці та ін.

Лабораторне заняття також включає проведення поточного контролю підготовленості здобувачів до виконання конкретної лабораторної роботи, виконання завдань теми занять, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захист перед викладачем.

- практичне заняття – форма заняття, при якому викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички для їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами навчання, обладнанням, інструментами, приладами, обчислювальною технікою. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння здобувачами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх на занятті.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок здобувачів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

- навчальні практики проводяться на першому, другому та третьому курсах програм підготовки молодших бакалаврів, бакалаврів у навчальних, навчально-науково-виробничих лабораторіях, на дослідних полях, у дендрологічному парку, на полігонах кафедр, у навчально-дослідних господарствах університету, а також у провідних підприємствах, організаціях та установах України що відповідають вимогам освітньо-професійних програм підготовки молодших бакалаврів, бакалаврів. Завданням таких практик є ознайомлення здобувачів зі специфікою спеціальності підготовки, формування компетенції, в окремих випадках – оволодіння робітничою професією з числа масових спеціальностей відповідної галузі. Окремі розділи навчальних практик можуть виконуватися в екскурсійному варіанті на хлібоприймальних і переробних підприємствах м. Харкова, Ботанічному саду, Салтівській біологічній станції, Харківському Зоологічному парку і екологічному парку, навчально-виробничому центрі Харківської державної зооветеринарної академії та Липковатівського аграрного коледжу. Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники

університету, які відповідають за виконання програми практики та співробітники тих навчально-наукових підрозділів, які безпосередньо надають допомогу для виконання завдань програм практики.

Зміст, форми, тривалість, терміни проведення навчальної практики визначаються навчальним планом, програмою та графіком практики.

- **технологічні практики** (технологічна, науково-агрономічна, бухгалтерська, економічна) проводяться на старших курсах навчання. Завданням таких практик є розширення, поглиблення та закріплення знань, які здобувачі отримують під час вивчення циклу спеціальних дисциплін та формування вмінь практичного застосування цих знань в умовах виробництва, набуття і вдосконалення професійної майстерності, а також збір фактичного матеріалу для виконання курсових проектів (робіт). Такі види практик проводяться в навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторіях університету, науково-дослідних установах і дослідних господарствах, сучасних передових підприємствах, рекомендованих обласними департаментами агропромислового розвитку та агентствами України на основі укладених договорів. Керівництво практикою забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр університету та особи з числа адміністративного персоналу господарств, підприємств, організацій та установ.

Тренінг – форма практичного навчання шляхом інтенсивного спілкування учасників освітнього процесу для розуміння ключових понять і закономірностей явищ дисциплін, що вивчаються з обраної спеціальності. Вона, на відміну від традиційної форми навчання ініціює комунікативність, самостійність та здатність здобувачів до прийняття рішень, взаємодії та сприяє інтенсивності навчання. Крім того знання, отримані під час роботи тренінгу не подаються у готовому вигляді, а стають результатом активної діяльності самих його учасників.

Тренінгові заняття можуть бути різної тривалості від 2-4 академічних годин (тривалість 45 хв. кожна) до декількох днів поспіль (залежно від програми дисципліни або спеціальності).

Чітко організоване проведення тренінгу допоможе кожному його учаснику стати більш компетентнішим, відкрити в собі можливості відчуття того,

що він знає більше, зрозуміти інших людей через реальну взаємодію в ході роботи.

Робочі місця учасників тренінгу створюються методом малих груп, кількість осіб у яких від 5 до 12, розташовуються по-різному, але доцільно уникати «аудиторного стилю». Краще коли вони розміщені півколом – це сприяє неформальній атмосфері, забезпечує огляд, підкреслює рівнозначність позицій усіх учасників, створює атмосферу відкритості, розвитку довіри, уваги та інтересу один до одного.

Для раціональної організації праці здобувачів під час тренінгу необхідно використовувати бланки первинних документів, операційні та технологічні картки, методичні рекомендації, посадові інструкції та роздатковий матеріал для самостійної роботи після тренінгу, перелік рекомендованої літератури, зразки вирішення практичних завдань здобувачами.

Тренінг проводить викладач, який спілкується з учасниками на рівних і є авторитетним каталізатором усіх процесів, що відбуваються у тренінговій групі, добре володіє програмою дисципліни та методикою проведення тренінгової гри (як зацікавити учасників, зняти напруження, спрямувати здобувачів на конструктивне вирішення проблеми тощо), а також уміти оцінювати результати тренінгу.

Тривалість та терміни проведення тренінгових занять визначаються навчальним планом, програмою та графіком проведення навчальних практик.

Педагогічна практика – ставить за мету адаптацію здобувачів вищої освіти до безпосередньої професійно-педагогічної діяльності, сприяння формуванню у них конкретних уявлень про майбутню професію, поглиблення педагогічного мислення та психолого-педагогічних знань щодо їх застосування на практиці. Сформуванню умінь проектувати власну педагогічну діяльність для реалізації її в реальних умовах та дати їй відповідну самооцінку.

Педагогічна практика для здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти першого та третього курсу спеціальності «Професійна освіта» проводиться при вивченні гуманітарних, соціально-економічних, природничо-наукових і профе-

сійних дисциплін, а також на уміннях, набутих при проходженні інших видів практик після освоєння ними теоретичної частини професійно-педагогічної підготовки та методики дидактичного проектування професійного навчання.

Базами проходження практики можуть бути заклади профільної середньої, професійної, позашкільної передвищої освіти, підприємства, установи та організації галузі у м. Харкові або у інших населених пунктах України.

Керують педагогічною практикою викладачі кафедри педагогіки, психології та права. Від бази практики можуть керувати практикою заступники директора з навчально-виробничої і навчальної роботи, майстри виробничого навчання, викладачі професійних дисциплін і класні керівники.

Підсумком педагогічної практики має бути звіт про виконання вимог її програми на основі якого складається залік.

Тривалість та терміни проведення педагогічної практики визначаються навчальним планом, програмою та графіком проведення навчальних практик.

Виробничі практики є заключним етапом практичного навчання. Вони проводяться у структурних навчально-науково-виробничих підрозділах університету, філіях кафедр, науково-дослідних і проектних установах, базових господарствах і підприємствах України на випускному курсі з метою узагальнення і вдосконалення набутих знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом, та готовністю випускників до самостійної трудової діяльності, а також збирання матеріалів для підготовки дипломних робіт здобувачами вищої освіти початкового (короткого циклу), першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів.

Науково-педагогічна практика ставить метою набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навичок та вмінь науково-педагогічної роботи з опанування організацією структури та змісту викладацької діяльності, методикою підготовки проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи, основами організації наукової роботи тощо. Вона проводиться у третьому та восьмому семестрах навчання.

Завдання науково-педагогічної практики полягає у практичному оволодінні вміннями структурування та психологічно-грамотного перетворення наукових знань у навчальний матеріал, систематизацією освітніх та виховних за-

вдань, методами та засобами інтерактивного навчання, складання ситуаційних задач і тестових завдань.

Місцем проходження практики слугують випускові і загально-освітні кафедри університету, або в інших закладах освіти України та інших країни з обов'язковою підготовкою звіту про проходження практики та характеристикою від керівника практики з місця її проходження.

Терміни проведення, загальне керівництво практикою та науково-методичне консультування здобувача здійснює його науковий керівник.

Підсумки про проходження науково-педагогічної практики обговорюються на засіданні відповідної кафедри та надаються до справи для розгляду під час атестації здобувача. Форма підсумкового контролю – залік.

3. Бази навчально-виробничого процесу

Базами навчально-виробничого процесу здобувачів ХНАУ ім. В.В. Докучаєва є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії університету, навчально-науковий, виробничий центр університету «Дослідне поле», дендрологічний парк, вегетаційний комплекс, навчальні полігони кафедр геодезії, земельного проектування, технічного забезпечення агропромислового виробництва, навчальна пасіка де проводяться лабораторні і практичні заняття, ознайомчі, навчальні, науково-агрономічні, виробничі, переддипломні практики в галузях: рослинництво, тваринництво, переробка та зберігання продукції, захист рослин, розробка методів діагностики та прогнозування з'явлення хвороб рослин, технології вирощування сільськогосподарських культур, земельного проектування, лісознавства, лісівництва, дендрології, охорона ґрунтів, економіка, облік і аудит, правове забезпечення, маркетинг та менеджмент в аграрній сфері виробництва та ін.

Інші бази практики здобувачів університету використовуються із числа установ, передових сучасних підприємств, організацій і агрофірм різноманітної форми власності в Україні та зарубіжжі, що мають належні умови для виконання програми практики відповідно до вимог освітньо-професійних програм підготовки фахівців. Із такими базами практичного навчання укладаються відповідні типові договори та формуються паспорти, які зберігаються у навчальному відділі та деканатах факультетів університету. Зразок паспорта бази практики наведено у додатку 2. Термін дії догово-

рів встановлюється на період проведення конкретного практичного навчання або на термін до 5 років. Зразок договору наведено у додатку 1.

Здобувачі можуть самостійно, за погодженням з деканатом факультету і випусковою кафедрою, обирати для себе базу практики і пропонувати її для використання (за умови забезпечення виконання програми практики) та укладання договору.

Для здобувачів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному договорі (контракті) щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані на території країн-замовників або в межах України.

Здобувачі-іноземці отримують програму практики, індивідуальні завдання, складають звіт за формою, установленною випусковою кафедрою. При проходженні практики в межах України здобувачі-іноземці дотримуються вимог цього Положення.

За наявності державних, регіональних замовлень на підготовку фахівців перелік баз практики для здобувачів надають органи, які формують ці замовлення. При підготовці фахівців за цільовими договорами з підприємствами (організаціями, господарствами, установами) бази практики передбачаються цими договорами.

4. Організаційне забезпечення навчально-виробничого процесу

Організаційне забезпечення лабораторних (практичних) занять:

Лабораторні (практичні) заняття з дисциплін циклу професійної і практичної підготовки проводяться у спеціально обладнаних навчальних та навчально-наукових та навчально-виробничих лабораторіях, у т.ч. в навчально-дослідних господарствах; на дослідних полях, полігонах кафедр, дендрологічному парку, вегетаційному комплексі, навчальній пасіці;

Відповідальними за організацію і проведення лабораторних (практичних) занять в університеті є навчальний відділ, деканати та відповідні кафедри.

Організаційне забезпечення практик здобувачів:

- відповідальними за організацію і проведення практик здобувачів в університеті є навчальний відділ, деканати, відповідні кафедри;
- відповідальними за проведення практик здобувачів на факультеті є декани факультетів, завідувачі кафедр;
- керівництво проведенням практик здобувачів університету на базах практики здійснюють керівники практики від кафедр, а від бази практики - галузеві фахівці – головні та провідні спеціалісти. Контроль та супровід практичного навчання

у навчально-дослідних господарствах університету здійснює керівник виробничої практики. Крім того він відповідає разом з деканами факультетів за:

- вивчення передового досвіду та пошук провідних установ, підприємств, організацій будь-якої форми власності в Україні та зарубіжжі з метою якісного проведення на їхній базі практик здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми підготовки;

- контроль за якісним проведенням практик здобувачів у виробничих підрозділах університету та базах практики Харківської і сусідніх областей України;

- надання допомоги базам практики щодо створення необхідних умов для якісного проведення практик здобувачів;

- внесення пропозицій ректорату щодо вдосконалення структури практичної підготовки, оснащення дослідних полів, навчальних, навчально-наукових та навчально-науково-виробничих лабораторій сучасною технікою, обладнанням, приладами.

Деканати факультетів щодо проведення практик здобувачів здійснюють такі організаційні заходи:

- контроль за здійсненням практичного навчання здобувачів, виконання завдань практики і результатів виконаних лабораторних (практичних) занять;

- контроль своєчасності укладання договорів з базами практик щодо проходження практики здобувачів, ведення обліку договорів з базами практик та надання допомоги в їх укладанні;

- своєчасна підготовка проекту наказу щодо проведення практики здобувачів, закріплення тематики та керівництва практикою від кафедр;

- оформлення та надання здобувачам направлення на виробничу практику (додаток 3) і здійснення перевірки своєчасності оформлення прибуття до пункту призначення;

- контроль за проведенням організаційних заходів перед направленням здобувачів на практику, своєчасним захистом результатів практики на кафедрах, або міжкафедральних комісіях, проведення підсумкових студентських науково-практичних конференцій за результатами навчально-виробничого процесу.

Науково-педагогічний персонал кафедр що відповідає за проведення лабораторних (практичних) занять здійснює такі заходи:

- розробляє та вдосконалює робочі навчальні програми дисциплін та науково-методичні матеріали;

- проводить організаційні заходи:
- інструктаж про порядок проведення занять та безпеку праці;
- надання здобувачам необхідних документів (індивідуальних завдань, методичних вказівок тощо);
- ознайомлення здобувачів із системою звітності за результатами проведення занять, а саме: оформлення робочого зошита, виконання індивідуального завдання тощо;
- проведення зі здобувачами попереднього обговорення змісту та результатів проведення занять;
- подання завідувачу кафедри письмового звіту про проведені лабораторні (практичні) заняття із зауваженнями та пропозиціями щодо їх поліпшення.

Здобувачі допускаються до проходження лабораторних (практичних) занять, якщо:

- своєчасно отримали інструктаж з охорони праці та техніки безпеки та на робочому місці з реєстрацією у відповідному журналі;
- ознайомились з методичними вказівками та правилами використання обладнання і приладів, а також після проходження експрес-контролю знань;
- лабораторія обладнана аптечкою для надання першої медичної допомоги та вогнегасником;
- прилади та матеріали для проведення лабораторних (практичних) занять справні та готові до використання.

Під час проходження лабораторних (практичних) занять здобувачі зобов'язані:

- своєчасно прибути до місця практичної підготовки;
- мати відповідний спецодяг для проходження лабораторних (практичних) занять в лабораторіях;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою занять;
- знати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії під час проходження занять;
- вести робочий зошит та нести відповідальність за результатами виконаної лабораторної роботи.

5. Методичне забезпечення практичного навчання

Проведення усіх видів практичного навчання здійснюється згідно з наказами ректора університету. Наказ на проведення практичного навчання формується дека-

натом факультету за поданням кафедр, відповідальних за його проведення і узгоджується з керівником виробничої практики, навчальним відділом університету.

Методичним забезпеченням практик здобувачів університету є:

- «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93»;
- «Положення про проведення практики студентів аграрних вищих навчальних закладів України за кордоном», затверджене 15.06.2005 р. № 264»;
- «Положення про навчально-науковий виробничий центр «Дослідне поле» ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, затверджене 01.08.2016 р. №399.
- Наскрізні робочі програми практик здобувачів;
- Паспорт баз практичного навчання (агрофірм, господарств, підприємств);
- Щоденник проходження практики здобувачами;
- Методичні рекомендації для підготовки звіту про виконання програми виробничої практики здобувачів;
- Пам'ятка здобувачу з дотримання вимог техніки безпеки та виробничої санітарії під час проходження виробничої практики;

Відповідальність за методичне забезпечення практичного навчання та його якість і впровадження несуть відповідні кафедри і деканати факультетів. Контроль здійснює керівник виробничої практики університету.

6. Підведення підсумків і оцінювання результатів практичного навчання

Організація підсумків проведення лабораторних (практичних) занять здійснюється керівниками занять відповідно до робочої програми дисципліни.

Підведення підсумків навчальної практики здійснюється після її закінчення за результатами виконання програми і оцінювання індивідуального завдання.

Звіт про виконання програми виробничої практики оцінюється керівником від бази практики і разом зі щоденником, характеристикою тощо подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Захист звіту за результатами виробничої (технологічної, науково-агрономічної, бухгалтерської, економічної) практики проводиться перед кафедральною (міжкафедральною) комісією, склад якої розпорядженням формує деканат факультету.

Здобувачу, який не виконав програму практики частково або з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений після відповідного наказу ректора на

інший період, а якщо програма практики не виконана повністю або частково без поважних причин, то може бути надане право повторного проходження практики в інший час.

Здобувач, який не виконав програму практики і не атестований за її результатами, відраховується із числа здобувачів.

Підсумки навчально-виробничого процесу обговорюються на засіданнях кафедр, вчених рад факультетів і університету не рідше одного разу протягом навчального року.

Крім того навчально-виробничий процес, проблеми якості проходження виробничої практики у базових господарствах, підприємствах і установах щорічно розглядаються на науково-практичних студентських конференціях факультетів; проводяться конкурси на кращий звіт про виконання програми виробничої практики, конкурс відеороликів «Краща аграрна практика», анкетування практикантів про їх бачення перспектив самостійної діяльності після закінчення навчання.

За результатами навчально-виробничого процесу керівник виробничою практикою готує зведений звіт та надає його на розгляд ректорату та вченій раді університету.

7. Ресурсне забезпечення практики

Витрати на практику здобувачів входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку фахівців.

Розмір витрат на навчальну, технологічну та виробничу практику визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє університет із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача за тиждень.

Джерела фінансування виробничої практики здобувачів університету визначаються формою замовлення на фахівців: за рахунок видатків державного або місцевих бюджетів, за рахунок коштів підприємств (організацій, установ), закладів усіх форм власності, закордонних замовників або за рахунок коштів фізичних осіб.

Для фінансування виробничої практики можуть залучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Суб'єкти – замовники фахівців перераховують університету кошти на проведення практики у терміни і в обсягах, передбачених відповідними договорами (контрактами) на підготовку фахівців.

Оплата відряджень викладачам – керівникам практики здійснюється університетом відповідно до законодавства України про оплату службових відряджень.

Здобувачі випускного курсу, які навчаються без відриву від виробництва і можуть бути направлені для проходження виробничої практики, для чого отримують додаткову відпустку зі збереженням заробітної плати за основним місцем роботи.

Оплата праці здобувачів на робочих місцях проводиться за фактично виконаний обсяг робіт відповідно до встановлених норм праці, норм часу, виробітку, обслуговування, посадових обов'язків, які діють для працівників підприємства (господарства, установи, організації), при цьому за ними зберігається право на одержання стипендії за результатами семестрового контролю.

За наявності договорів між університетом та базою практики та за умови сплати в період виробничої практики здобувачам заробітної плати п'ятдесят відсотків її, може направлятися на рахунок університету для здійснення його статутної діяльності, зміцнення навчально-матеріальної бази, соціального захисту здобувачів, проведення культурно-масової та фізкультурно-спортивної роботи тощо.

Здобувачам на період практики, що проводиться за межами закладу вищої освіти, сплачуються добові за рахунок витрат на практичну підготовку в розмірах, встановлених законодавством, компенсується проїзд залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця знаходження баз практики і назад (*при відповідних підтверджуючих документах та дозволу ректора університету і лише за наявності бюджетних асигнувань на ці цілі*).

При проходженні здобувачами практики за місцем проживання добові не виплачуються.

Проїзд до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км) транспортом практиканти оплачують за свій рахунок.

Проживання здобувачів-практикантів у гуртожитках або в орендованих для цього житлових приміщеннях баз практики забезпечується на умовах та в розмірах, передбачених договором.

8. Тимчасовий порядок здійснення практичного навчання здобувачів вищої освіти в умовах карантину в Харківському національному аграрному університеті ім. В. В. Докучаєва

«Тимчасовий порядок здійснення практичного навчання здобувачів вищої освіти в умовах карантину в Харківському національному аграрному універси-

теті ім. В.В. Докучаєва» розроблено відповідно до рішення Кабінету Міністрів України щодо запровадження карантину для всіх закладів освіти незалежно від форм власності і сфери управління, листів Міністерства освіти і науки України від 11.03.2020 р. № 1/9-154, від 27.03.2020 р. № 1/9-178; наказів по університету від 12.03.2020 р. № 162 «Про заходи щодо запобігання розповсюдженню захворювання на коронавірус COVID-19», від 17.03.2020 р. № 172 «Про оголошення карантину для слухачів підготовчого відділення», від 26.03.2020 р. № 183 «Про продовження карантину в університеті», від 22.04.2020 р. № 200 «Про продовження карантину в університеті».

«Тимчасовий порядок здійснення практичного навчання здобувачів вищої освіти в ХНАУ ім. В.В. Докучаєва в умовах карантину є складовою «Положення про практичне навчання здобувачів вищої освіти ХНАУ ім. В. В. Докучаєва».

Практичне навчання всіх здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітніми програмами підготовки фахівців освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» всіх курсів (років) навчання, здійснюється згідно із затвердженим графіком навчально-виробничого процесу.

Дистанційна форма практичного навчання в умовах карантину, як і звичайна, повинна сприяти закріпленню теоретичних знань та набуттю здобувачами практичних вмінь і навичків (компетентностей) з обраної спеціальності.

1. Для організації дистанційної форми практичної підготовки деканам факультетів необхідно:

- сформулювати, погодити і подати на підпис першому проректору накази про направлення здобувачів на дистанційну навчальну або виробничу практику;

- спільно із завідувачами кафедр перевірити і розмістити на сторінках кафедр сайта університету програми навчальних, виробничих практик і тренінгів здобувачів для їх дистанційного проходження;

- підготувати і розіслати на електронні пошти завідувачів кафедр та керівникам практики відомості обліку успішності для оцінювання знань здобувачів за результатами виконання програм практики.

2. Для організації дистанційної форми здійснення практичного навчання здобувачів завідувачам кафедр, гарантам освітніх програм, керівникам практики від кафедр необхідно:

- терміново розробити і розмістити на сторінках кафедр сайта університету методичні рекомендації щодо виконання практичних завдань та спостережень з необхідним відеосупроводом для самостійного оволодіння здобувачами методиками і практичними навичками відповідно до програм практики; перевірити виконання зазначеного;

- розмістити на сторінках кафедр сайта університету наявні переліки баз практичної підготовки, провідних аграрних підприємств, господарств, дослідних і науково-дослідних установ, рекомендованих обласними департаментами агропромислового розвитку Харківської, Сумської, Полтавської та Чернігівської області для практичної підготовки і стажування здобувачів, з метою можливого дистанційного вивчення ними структури, досягнень та напрямів їх виробничої діяльності тощо, а також за погодженням з керівниками практики від кафедр направляти здобувачів на виробничу практику за місцем проживання.

3. Для організації дистанційної форми проведення навчальних ознайомчих, технологічних та виробничих практик керівникам практики від кафедр необхідно:

- організувати і дистанційно проводити співбесіди зі здобувачами для чіткого виконання ними обов'язків та їхньої особистої відповідальності за якісне опрацювання завдань програми практики, дотримання вимог безпеки життєдіяльності тощо;

- дистанційно систематично контролювати збирання матеріалів, підготовку та перевірку звітів про виконання програм практик здобувачів (ураховуючи результати на порталі дистанційного навчання Moodle, у Viber-групах, Messenger на електронних поштах тощо), маючи на увазі, що роздруковані версії звітів про виробничу практику, в окремих випадках не завірені печаткою бази практик, після завершення карантину повинні зберігатися на кафедрах;

- своєчасно заповнювати відомості обліку успішності та згідно з розкладом практики не пізніше, ніж за 5 днів після завершення терміну практики, надіслати їх скан-копії (фото-копії, скрін-копії тощо) на електронну пошту деканам факультетів.

4. Керівнику виробничої практики університету слід підтримувати постійний зв'язок з базовими підприємствами, господарствами, установами, головними фахівцями та провідними спеціалістами галузей виробництва, дослідними, науково-дослідними структурами університету й іншими виробничими формуваннями АПК для забезпечення належного керівництва та контролю проведення практики в дистанційних умовах.

Положення розглянуто та затверджено рішенням вченої ради ХНАУ ім. В.В. Докучаєва від « 23 » червня 2021 р., протокол № 6.